Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

2 päivänä heinäkuuta 2015*

Ennakkoratkaisupyyntö — Maatalous — Yhteinen maatalouspolitiikka — Tilatukijärjestelmä — Asetus (EY) N:o 73/2009 — 34 artiklan 2 kohdan a alakohta — Käsite ”tukikelpoinen ala” — Käsite ”maatalousmaa” — Ala, joka muodostaa käytöstä poistetun kaatopaikan nurmetetun peitekerroksen — Käyttö maataloustoimintaan — Hyväksyttävyys

Asiassa C-422/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht (Saksa) on esittänyt 15.7.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 25.7.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein

vastaan

Uta Wree,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit S. Rodin, A. Borg Barthet (esittelevä tuomari), E. Levits ja F. Biltgen,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein, asiamiehinään Rechtsanwalt W. Ewer ja Rechtsanwalt A. Behnsen,

— Uta Wree, edustajanaan Rechtsanwältin A. Kröner,

— Tanskan hallitus, asiamiehinään C. Thorning ja R. Holdgaard,

— Euroopan komissio, asiamiehinään H. Kranenborg ja G. von Rintelen,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.7.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta 19.1.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 (EUVL L 30, s. 16 ja oikaisu EUVL 2010, L 43, s. 7) 34 artiklan 2 kohdan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein (Schleswig-Holsteinin osavaltion alueellinen maatalous-, ympäristö- ja maaseutuvirasto, jäljempänä Landesamt) ja Uta Wree ja joka koskee sellaisten alojen ottamista huomioon asianomaiseen tukeen oikeuttavina aloina, jotka muodostavat kahden kaatopaikan, joista toinen on käytöstäpoistovaiheessa ja toinen on käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa, nurmetetun peitekerroksen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 73/2009

3 Asetuksella N:o 73/2009 kumottiin ja korvattiin yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta 29.9.2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1782/2003 (EUVL L 270, s. 1 ja oikaisu EUVL 2004, L 94, s. 70) 1.1.2009 lukien.

4 Asetuksen N:o 73/2009 johdanto-osan seitsemännen perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Pysyvien laitumien myönteiset ympäristövaikutukset on tunnustettu asetuksessa – – N:o 1782/2003. Tässä asetuksessa tarkoitetut toimenpiteet, joiden tarkoituksena on ollut kannustaa nykyisten pysyvien laidunten säilyttämiseen entisellään sen varmistamiseksi, että suuria alueita ei muuteta peltomaaksi, olisi säilytettävä.”

5 Asetuksen N:o 73/2009 2 artiklassa tarkoitettiin

”– –

c) ’maataloustoiminnalla’ maataloustuotteiden tuotantoa, kasvatusta tai viljelyä, myös sadonkorjuuta, lypsämistä ja tuotantoeläinten kasvatusta ja pitoa, tai maan säilyttämistä viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa, kuten 6 artiklassa säädetään;

– –

h) ’maatalousmaalla’ pellon, pysyvien laidunten tai pysyvien viljelmien pinta-alaa.”

6 Asetuksen N:o 73/2009 34 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. Viljelijälle maksetaan tilatukijärjestelmässä tukea, kun tukikelpoisiin hehtaareihin liittyvät tukioikeudet on aktivoitu. Aktivoidut tukioikeudet antavat oikeuden niissä vahvistettujen määrien saamiseen.

2. Tässä osastossa ’tukikelpoisella hehtaarilla’ tarkoitetaan

a) tilan maatalousmaata, mukaan luettuina alat, joille on istutettu lyhytkiertoista energiapuuta (CN-koodi ex 0602 90 41), jota käytetään maataloustoimintaan tai silloin, kun maata käytetään myös muuhun kuin maataloustoimintaan, sitä käytetään valtaosin maataloustoimintaan – –

– –”

Asetus (EY) N:o 1120/2009

7 Asetuksen N:o 73/2009 III osastossa säädetyn tilatukijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 29.10.2009 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1120/2009 (EUVL L 316, s. 1) 2 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Asetuksen – – N:o 73/2009 III osastossa ja tässä asetuksessa tarkoitetaan

a) ’pellolla’ kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai maata, joka säilytetään maatalouden ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa asetuksen – – N:o 73/2009 6 artiklan mukaisesti – –

– –

c) ’pysyvällä laitumella’ maata, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luonnollisesti (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä) ja joka ei ole vähintään viiteen vuoteen kuulunut tilan viljelykiertojärjestelmään, lukuun ottamatta – – kesannoituja aloja; lisäksi tässä tarkoituksessa ’heinäkasvit tai muut nurmirehukasvit’ tarkoittaa kaikkia nurmikasveja, joita jäsenvaltiossa esiintyy luonnonlaitumilla tai jotka tavallisesti sisältyvät keto- tai niittysiemenseoksiin (riippumatta siitä, käytetäänkö näitä alueita laiduntamiseen) – –

– –”

8 Asetuksen N:o 1120/2009 9 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Asetuksen – – N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohdan soveltamiseksi silloin, kun tilan maatalousmaata käytetään myös muuhun kuin maataloustoimintaan, katsotaan, että kyseistä maatalousmaata käytetään valtaosin maataloustoimintaan, jos maataloustoimintaa voidaan harjoittaa ilman että muun kuin maataloustoiminnan teho, luonne, kesto ja ajankohta haittaa sitä merkittävästi.

Jäsenvaltioiden on vahvistettava perusteet ensimmäisen kohdan täytäntöönpanemiseksi alueellaan.”

Asetus (EY) N:o 1122/2009

9 Asetuksen N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta 30.11.2009 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1122/2009 (EUVL L 316, s. 65) 58 artiklan kolmannessa kohdassa säädetään, että jos

viljelijän ilmoittaman pinta-alan ja pinta-alan, jonka osalta kaikki tuen myöntämiseksi säädetyt edellytykset täyttyvät, erotus on yli 50 prosenttia viimeksi mainitusta pinta-alasta, mitään tukea ei myönnetä ja viljelijältä on evättävä tuki vielä kertaalleen siihen määrään asti, joka vastaa näiden kahden pinta-alan erotusta.

Direktiivi 1999/31/EY

10 Kaatopaikoista 26.4.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY (EYVL L 182, s. 1) 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on [jätteistä 15.7.1975 annetun neuvoston] direktiivin 75/442/ETY [(EYVL L 194, s. 39)] ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan vaatimusten noudattamiseksi säätää jätteitä ja kaatopaikkoja koskevien tiukkojen toiminnallisten ja teknisten vaatimusten avulla toimenpiteistä, menettelyistä ja ohjauksesta kaatopaikoilla niiden koko käyttöajan tapahtuvan jätteiden sijoittamisen haitallisten ympäristövaikutusten, etenkin pintaveden, pohjaveden, maaperän ja ilman saastumisen sekä koko maapallon ympäristöön kohdistuvien vaikutusten, kasvihuoneilmiö mukaan lukien, sekä kaikkien niistä johtuvien ihmisten terveydelle aiheutuvien vaarojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi niin pitkälle kuin mahdollista.”

11 Direktiivin 1999/31 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tarvittaessa luvan mukaisesti:

– –

c) sen jälkeen kun kaatopaikka on lopullisesti poistettu käytöstä, kaatopaikan pitäjä on vastuussa kaatopaikan kunnossapidosta, tarkkailusta ja valvonnasta jälkihoitovaiheen aikana niin kauan kun toimivaltainen viranomainen sitä vaatii, ottaen huomioon ajan, jonka kaatopaikka voi aiheuttaa vaaraa.

   Kaatopaikan pitäjän on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista valvontamenettelyjen yhteydessä esiin tulleista huomattavista haitallisista ympäristövaikutuksista ja hänen on noudatettava toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä toteutettavien korjaavien toimenpiteiden luonteesta ja ajoituksesta;

d) niin kauan kuin toimivaltainen viranomainen katsoo, että kaatopaikka todennäköisesti aiheuttaa vaaraa ympäristölle, kaatopaikan pitäjä on velvollinen tarkkailemaan ja tutkimaan kaatopaikkakaasujen ja alueen suotovesien koostumusta sekä lähialueen pohjavesikerrosta liitteen III mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jätteen haltijan vastuuta koskevan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön soveltamista.”

Saksan oikeus

12 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että kierrätystalouden edistämisestä ja jätteiden ekologisen käsittelyn takaamisesta annetun lain (Gesetz zur Förderung der Kreislaufwirtschaft und Sicherung der umweltverträglichen Beseitigung von Abfällen (Kreislaufwirtschafts- und Abfallgesetz)) 3 §:n 10 momentin mukaan kaatopaikat ovat jätteiden loppukäsittelyrakennelmia tai -laitoksia. Näin on joka tapauksessa niin kauan kuin niitä koskee käytöstä poistamisen jälkeinen jälkihoitovelvoite tai kuin niiden osalta on noudatettava vaaran ehkäisemistä koskevia määräyksiä.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

13 Uta Wree, joka on eläinlääkäri, pitää lammastilaa. Tässä yhteydessä hän muun muassa kasvattaa lampaita ja tuottaa teuraskaritsoja.

14 Hänen eläinlaumansa laiduntaa Nordfrieslandin (Saksa) ja Schleswig-Flensburgin (Saksa) piirikunnissa sijaitsevilla eri nurmialueilla.

15 Kyseiseen laidunmaahan kuuluvat muun muassa Nordfrieslandin piirikunnassa sijaitsevan Ahrenshöftin kaatopaikan sekä Schleswig-Flensburgin piirikunnassa sijaitsevan Schleswig-Haferteichin kaatopaikan nurmetettu peitekerros. Kummallekaan näistä maanpäällisistä kaatopaikoista ei enää kerätä jätteitä. Ahrenshöftin kaatopaikka on vielä käytöstäpoistovaiheessa, ja se on tarkoitus siirtää pian käytöstä poistamisen jälkeiseen jälkihoitovaiheeseen, kun taas Schleswig-Haferteichin kaatopaikka on jo viimeksi mainitussa vaiheessa.

16 Wree ja kyseisten kaatopaikkojen pitäjät sopivat sopimuksin siitä, että Wreen lampaat saavat vastikkeetta laiduntaa näillä kaatopaikoilla sijaitsevilla nurmialueilla.

17 Wreen ja Ahrenshöftin kaatopaikan pitäjän välinen sopimus on luokiteltu ”yksittäisiä aloja koskevaksi maanvuokrasopimukseksi”. Sen 7 kohdan 1 alakohdan ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaan ”vuokrauksen tavoitteena on estää alan pensakoituminen [ja] vuokralainen on velvollinen estämään pintakasvillisuudelle aiheutuvat vahingot vuokranantajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja yhteistyössä tämän kanssa”.

18 Kyseisen sopimuksen 19 kohdan 1 alakohdassa määrätään seuraavaa:

”Vuokranantajalla tai sen valtuuttamalla taholla on milloin tahansa oikeus mennä vuokratuille aloille ja tarkastuttaa ne.”

19 Wreen ja Schleswig-Haferteichin kaatopaikan pitäjän välillä on myös tehty sopimuksia vuodesta 2007 lähtien.

20 Wree haki 11.5.2010 tilatukijärjestelmästä tukea vuodelle 2010 ja ilmoitti tässä yhteydessä tukikelpoiseksi alaksi 25,5098 hehtaaria, johon kuuluivat Ahrenshöftin ja Schleswig-Haferteichin kaatopaikoilla sijaitsevat nurmialueet.

21 Landesamt hylkäsi kyseisen hakemuksen 14.12.2010 tekemällään päätöksellä sillä perusteella, että kyseisiä aloja, joiden pinta-ala oli 19,7855 hehtaaria, ei ollut merkitty maatalouskäytössä olevien lohkojen rekisteriin ja että Wreen ilmoittama tukikelpoinen ala oli todellisuudessa 5,7243 hehtaaria. Näin ollen Landesamt päätti asetuksen N:o 1122/2009 58 artiklan kolmannen kohdan nojalla, että Wreelle ei ollut maksettava mitään tukea tilatukijärjestelmästä.

22 Wree teki oikaisuvaatimuksen Landesamtin tekemästä päätöksestä. Hän totesi, että hän käyttää kyseisillä kaatopaikoilla sijaitsevia aloja laitumina lampaankasvatusta varten ja että hän tasoittaa osaa kyseisistä aloista ja niittää heinää osalla kyseisistä aloista. Hän totesi lisäksi oikaisuvaatimuksensa tueksi, että samojen kaatopaikkojen koko pintaa voitiin käyttää rajoituksetta lampaiden laiduntamiseen.

23 Landesamt hylkäsi kyseisen oikaisuvaatimuksen perusteettomana 31.3.2011 tekemällään päätöksellä. Landesamt perusteli päätöstään sillä, etteivät alat, joille Wree haki tukea, olleet asetuksessa N:o 73/2009 tarkoitettua maatalousmaata vaan kaatopaikka-asetuksen (Deponieverordnung) mukaisia käytöstä poistettuja kaatopaikkoja.

24 Wree nosti 15.4.2011 kyseisestä päätöksestä kanteen Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgerichtissä (Schleswig-Holsteinin hallintotuomioistuin) ja väitti muun muassa, ettei voida katsoa, että kyseisiä aloja ”käytetään” valtaosin käytöstä poistettuna kaatopaikkana, koska siltä osin on kyse tilasta eikä käytöstä. Landesamt väitti päinvastoin, että kyseisiä aloja käytetään valtaosin käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa olevina kaatopaikkoina ja että kyseisiä aloja voidaan kaatopaikkojen vakauteen liittyvistä syistä valvotusti käyttää lampaiden laiduntamiseen. Landesamtin mukaan kaatopaikkojen pitäjät ovat antaneet kyseiset alat vastikkeetta Wreen käyttöön pääasiallisesti sellaisten haitallisten biologisten prosessien välttämiseksi, jotka vaikuttavat kaatopaikkojen vakauteen.

25 Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht hyväksyi Wreen kanteen 19.1.2012 antamallaan tuomiolla. Se katsoi, että Wreellä oli oikeus tilatukeen vuoden 2010 osalta ja että kyseiset alat oli otettava huomioon asianomaisen henkilön hakemaa tukea laskettaessa.

26 Landesamtille myönnettiin lupa valittaa tästä tuomiosta Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgerichtin (Schleswig-Holsteinin ylempi hallintotuomioistuin) 3.9.2012 antamalla määräyksellä.

27 Ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Landesamt väittää muun muassa, että Ahrenshöftin ja Schleswig-Haferteichin kaatopaikkojen aloja ei voida pitää asetuksen N:o 73/2009 2 artiklan h alakohdassa tarkoitettuna maatalousmaana.

28 Koska Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht katsoo, että pääasian ratkaisu riippuu unionin oikeuden tulkinnasta, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [asetuksen N:o 73/2009] 34 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu maatalousmaa kyseessä myös silloin, kun sitä käytetään tosin myös maataloustarkoituksiin (laitumena lampaankasvatusta varten), mutta kyseinen ala muodostaa kuitenkin jälkihoidossa olevan kaatopaikan peitekerroksen?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

29 Kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että ala, jota käytetään tosin laitumena lampaankasvatusta varten mutta joka muodostaa käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa olevan kaatopaikan peitekerroksen, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettua maatalousmaata.

30 Kyseisen säännöksen mukaan muun muassa tilan maatalousmaa, jota käytetään maataloustoimintaan tai – silloin kun maata käytetään myös muuhun kuin maataloustoimintaan – jota käytetään valtaosin maataloustoimintaan, on tukikelpoista.

31 Käsite ”maatalousmaa” on määritelty asetuksen N:o 73/2009 2 artiklan h alakohdassa siten, että sillä tarkoitetaan ”pellon, pysyvien laidunten tai pysyvien viljelmien pinta-alaa”.

32 Pääasiassa on riidatonta, että kyseisiä aloja käytetään laitumina.

33 Jotta tällaisia aloja voidaan pitää ”pysyvinä laitumina” ja näin ollen asetuksen N:o 73/2009 2 artiklan h alakohdassa tarkoitettuna ”maatalousmaana”, niiden on kuitenkin oltava asetuksen N:o 1120/2009 2 artiklan c alakohdassa olevan määritelmän mukaisia; kyseisen määritelmän mukaan ”pysyvällä laitumella” tarkoitetaan ”maata, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luonnollisesti (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä) ja joka ei ole vähintään viiteen vuoteen kuulunut tilan viljelykiertojärjestelmään, lukuun ottamatta – – kesannoituja aloja”. Kyseisessä säännöksessä täsmennetään, että ”lisäksi tässä tarkoituksessa ’heinäkasvit tai muut

nurmirehukasvit’ tarkoittaa kaikkia nurmikasveja, joita jäsenvaltiossa esiintyy luonnonlaitumilla tai jotka tavallisesti sisältyvät keto- tai niittysiemenseoksiin (riippumatta siitä, käytetäänkö näitä alueita laiduntamiseen)”.

34 Ensinnäkin siitä kysymyksestä, voidaanko aloja, jotka muodostavat käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa olevien kaatopaikkojen peitekerroksen, pitää kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna ”maana”, on todettava, että Wree on väittänyt kirjallisissa huomautuksissaan, että pääasiassa kyseessä olevia kaatopaikkoja peittävät useat kerrokset, joihin kuuluu ylempi kerros, joka sisältää osatekijöitä, joita on luonnontilassa olevassa maaperässä, eli hiekkaa ja savea.

35 Siinä tapauksessa, että näiden kaatopaikkojen nurmetetun peitekerroksen nimenomaisena tarkoituksena on – ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tekemiä tarkistuksia koskevin varauksin – olla mahdollisimman lähellä luonnontilaista alaa, jonka peittävät heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit, kyseistä peitekerrosta on pidettävä asetuksessa N:o 73/2009 tarkoitettuna ”maana”.

36 Kyseisten alojen luonnehtiminen asetuksen N:o 1120/2009 2 artiklan c alakohdassa tarkoitetuiksi ”pysyviksi laitumiksi” riippuu kyseisten alojen todellisesta käytöstä, ja ala, jota käytetään tässä säännöksessä tarkoitettuna ”pysyvänä laitumena”, on katsottava ”maatalousmaaksi” (ks. analogisesti tuomio Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, 37 kohta).

37 Tästä seuraa, että sillä vuokrasopimuksessa sovitulla seikalla, että Wreen pääasiassa kyseessä olevilla aloilla harjoittaman toiminnan tarkoituksena on myös näiden alojen pensakoitumisen estäminen tai rajoittaminen kaatopaikkojen peitekerroksen tuhoutumisen välttämiseksi, ei ole tässä yhteydessä merkitystä.

38 Myöskään se Landesamtin esittämä seikka, että nämä alat kuuluvat jätehuolto-oikeudellisen sääntelyn piiriin, ei voi sellaisenaan olla esteenä sille, että näitä aloja pidetään kyseisessä säännöksessä tarkoitettuina ”pysyvinä laitumina”.

39 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että ala, joka muodostaa käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa olevan kaatopaikan peitekerroksen, on asetuksen N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ”maatalousmaata”, kun sitä käytetään tosiasiallisesti pysyvänä laitumena, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa.

40 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voidaan antaa hyödyllinen vastaus, on lisättävä, että jotta pääasiassa kyseessä oleva maatalousmaa on asetuksen N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla tukikelpoista, sitä on käytettävä maataloustoimintaan tai – silloin kun maata käytetään myös muuhun kuin maataloustoimintaan – käytettävä valtaosin maataloustoimintaan.

41 Asetuksen N:o 1120/2009 9 artiklan ensimmäisessä kohdassa täsmennetään tältä osin, että alaa katsotaan käytettävän valtaosin maataloustoimintaan, jos maataloustoimintaa voidaan harjoittaa ilman että muun kuin maataloustoiminnan teho, luonne, kesto ja ajankohta haittaa sitä merkittävästi.

42 Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että Wree laiduntaa eläinlaumaansa aloilla, jotka muodostuvat kahden kaatopaikan nurmetetusta peitekerroksesta. Koska tämä toiminta muodostuu tuotantoeläinten kasvatuksesta ja pidosta, se on asetuksen N:o 73/2009 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettua ”maataloustoimintaa”.

43 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on myös tarkistaa, onko riidanalaisilla aloilla harjoitettu muuta kuin maataloustoimintaa, ja tarvittaessa, missä olosuhteissa tätä muuta toimintaa on harjoitettu, sillä pelkkä sopimuksessa sovittu tai lakisääteinen mahdollisuus siihen, että kyseisillä aloilla harjoitetaan muuta kuin maataloustoimintaa, ei riitä siihen, että katsottaisiin, että näitä aloja on tosiasiallisesti käytetty tällaiseen toimintaan. Tästä seuraa, että se, että vuokranantajalla on

vuokrasopimuksen nojalla milloin tahansa oikeus mennä pääasiassa kyseessä oleville aloille ja tarkastuttaa ne, ei vaikuta käsiteltävässä asiassa sen ratkaisemiseen, miten aloja on tosiasiallisesti käytetty.

44 Lopuksi on muistutettava, että jotta pääasiassa kyseessä oleva maatalousmaa on asetuksen N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla tukikelpoista, sen on kuuluttava kyseisen viljelijän tilaan. Unionin tuomioistuin on katsonut, että asia on näin silloin, kun viljelijällä on oikeus hallita maatalousmaata maataloustoiminnan harjoittamista varten, eli silloin, kun viljelijä voi toimia tällä maatalousmaalla riittävän itsenäisesti harjoittaakseen maataloustoimintaansa (ks. analogisesti tuomio Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, 58 ja 62 kohta).

45 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että ala, joka muodostaa käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa olevan kaatopaikan peitekerroksen, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettua ”maatalousmaata”, kun sitä käytetään tosiasiallisesti pysyvänä laitumena.

Oikeudenkäyntikulut

46 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta 19.1.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 34 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että ala, joka muodostaa käytöstä poistamisen jälkeisessä jälkihoitovaiheessa olevan kaatopaikan peitekerroksen, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettua ”maatalousmaata”, kun sitä käytetään tosiasiallisesti pysyvänä laitumena.

Allekirjoitukset